

Od redakcji

Jesienią przyszedłszy roku, w dniach 14–18 września, odbędzie się w Warszawie kongres ATypI – Międzynarodowego Stowarzyszenia Typograficznego (Association Typographique Internationale). Przypomnijmy: ATypI założono w 1957 roku w Lozannie podczas targów poligraficznych (Graphic Arts Exhibition) z inicjatywy Charlesa Peignota, właściciela paryskiej odlewni czcionek Deberny & Peignot. Od 1975 roku stowarzyszenie afiliowane jest przez UNESCO jako organizacja pozarządowa. Jego członkami są osoby fizyczne oraz prawne. ATypI zrzesza projektantów fontów, techników i technologów poligrafów, typografów, producentów i dystrybutorów nośników pism i oprogramowania komputerowego używanego w typografii. Do stowarzyszenia należą także szkoły artystyczne i techniczne, bowiem ATypI zajmuje się szkoleniem zawodowym i akademickim związanym z projektowaniem druków i innych publikacji. Działania organizacji koordynowane są poprzez tzw. delegatów krajowych z poszczególnych państw. W latach 1965–1992 polskim delegatem był Roman Tomaszewski, znany wydawca i poligraf. W latach 2000–2006 funkcję tę pełnił Adam Twardoch, specjalista technologii fontów komputerowych. Obecnie polskimi przedstawicielami w ATypI jest dwoje profesorów warszawskich uczelni: dr hab. inż. Artur Frankowski oraz dr hab. Ewa Satalecka.

W Polsce odbyły się dotychczas dwie imprezy firmowane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Typograficzne. W 1975 roku w Warszawie i Krakowie miał miejsce XV Kongres ATypI. W jego przygotowaniu organizacyjnym i merytorycznym kluczową rolę odegrał Ośrodek Pism Drukarskich, wówczas oddział Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego. W 1988 roku zaś, w Gdańsku, odbyło się zorganizowane przez Romana Tomaszewskiego VII Seminarium ATypI pt. *Sign and Symbol in Typography* z udziałem międzynarodowej elity typografów i specjalistów projektowania nośników pism, m.in. Nakijamy Akiteru, Adriana Frutigera, Josta Hochuli, Petera Karowa, Ryszarda Otręby oraz Hansa Petera Wilberga.

Przygotowania do kongresu ATypI w Warszawie trwają już od początku tego roku. Koordynatorem przedsięwzięcia jest Ewa Satalecka, projektantka grafiki i scenografii multimedialnej, profesor Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, współpracownik katowickiej Akademii Sztuk Pięknych, także członek Rady Naukowej „Acta Poligraphica”. W komitecie organizacyjnym kongresu obok Ewy Sataleckiej, znaleźli się graficy projektanci z czterech polskich akademii, profesorowie: Maciej Buszewicz (Warszawa), Tomasz Bierkowski (Katowice), Krzysztof Kochnowicz (Poznań) oraz Kuba Sowiński (Kraków) i Andrzej Tomaszewski z redakcji naszego czasopisma.

Kongres odbędzie się pod hasłem *Crossroads*, symbolizującym wielokulturowość oraz skrzyżowanie kultur pisma i typografii. Planowane jest otwarcie obrad dwoma referatami. Pierwszy wygłosi Piotr Rypson, zastępca dyrektora ds. naukowych w Muzeum Narodowym w Warszawie, historyk literatury i kultury wizualnej, ekspert w dziedzinie edukacji elektronicznej. Koreferat będzie wspólnym dziełem historyka sztuki i dizajnu Agaty Szydłowskiej oraz projektanta, typografa i publicysty Mariana Misiaka.

Zgodnie z praktyką ostatnich lat pięciodniowy kongres zostanie podzielony na trzy zasadnicze części: wykładową, wystawienniczo-prezentacyjną oraz warsztatową składającą się z dwóch segmentów: TypeTech i TypeArt. Wybór i zestawienie wykładów leżą w kompetencji ATypI Board. W trakcie sesji wykładowej nastąpi m.in. ogłoszenie wyników obrad jury TDC Award 2016 (tradycyjnej nagrody Type Directors Club – działającej od 1946 roku międzynarodowej organizacji, której celem jest wspieranie typografii drukowanej i ekranowej).

Przewidywane jest przygotowanie publikacji pokonferencyjnej zawierającej udostępnione wykłady i materiały do druku, a także wydanie wykładów w postaci multimedialnej.

Przyszłoroczny kongres ATypI w Warszawie będzie doskonałą okazją do zaprezentowania na forum międzynarodowym osiągnięć środowiska polskich teoretyków i praktyków typografii, projektantów fontów komputerowych, programistów systemów DTP, a także dorobku szkół technicznych i artystycznych w dziedzinie badania poligraficznych i multimedialnych uwarunkowań projektowania oraz grafiki użytkowej zapisanej w postaci komputerowych plików wynikowych przeznaczonych do realizacji poligraficznej.

Natomiast w grudniu tego roku Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego organizuje konferencję pod hasłem *Przełamując granice książki. Perspektywa twórcy, odbiorcy, badacza*. W obliczu przemian w edytorstwie i informacji naukowej konferencja zapowiada się bardzo ciekawie. Burzliwy rozwój technologiczny w komunikacji międzyludzkiej i związane z tym zmiany cywilizacyjne kształtują nowe sposoby prezentowania treści, form ich udostępniania i wykorzystywania przez czytelników. Przemiany te mają oczywisty wpływ na sytuację w poligrafii, głównie kondycję drukarni dziełowych. A oto niektóre z zagadnień, które proponuje międzynarodowa Rada Programowa konferencji:

- aparat pojęciowy edytorstwa – język opisu współczesnych zjawisk komunikacji piśmiennej,
- rodzaje publikowania – elementy łączące i odróżniające,
- ewolucja zawodu wydawcy – zadania i odpowiedzialność,
- projektowanie publikacji elektronicznych,
- jakość publikacji w kontekście zmian technologicznych i kulturowych,

oraz kwestie związane z kulturą czytelniczą i nowymi praktykami lekturowymi mającymi podstawowe znaczenie w percepcji czytanych tekstów, a także w budowaniu sprawnego modelu informacji naukowej.

Sprawozdanie z konferencji Uniwersytetu Wrocławskiego z pewnością ukaże się na łamach „Acta Poligraphica”.